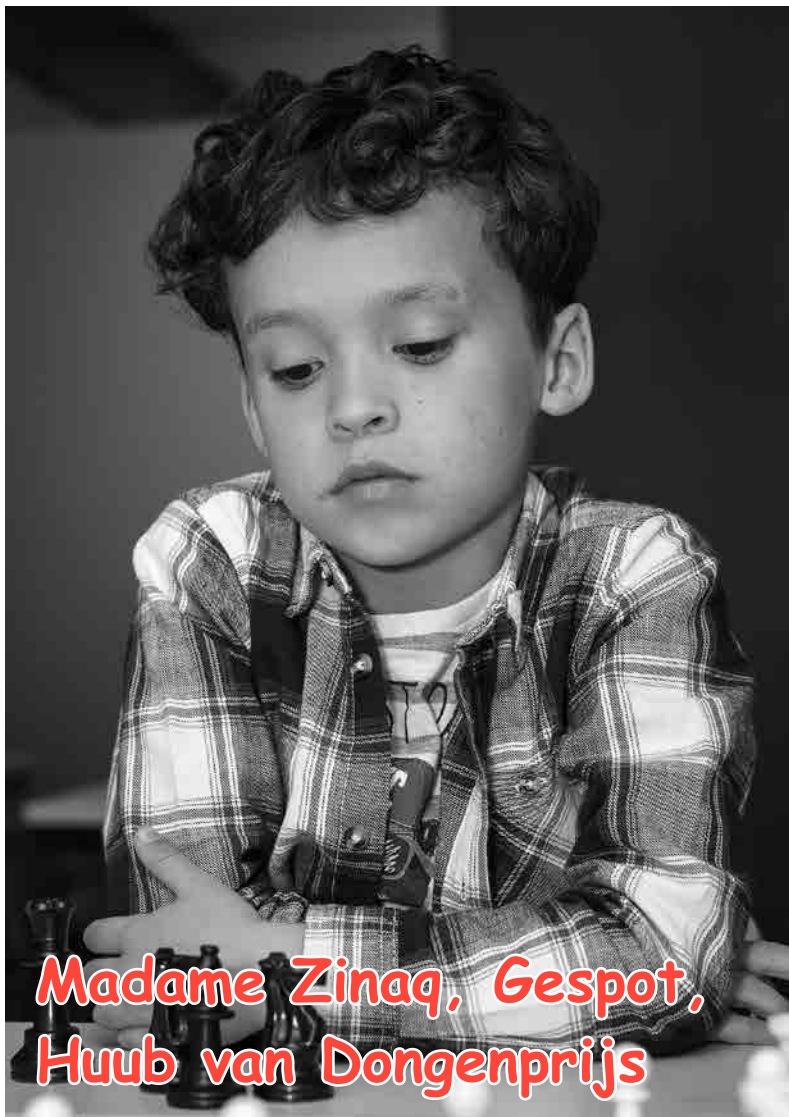
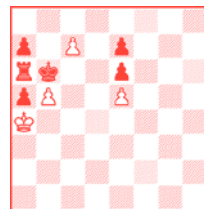
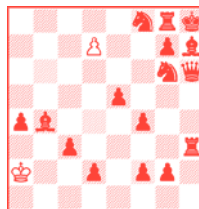
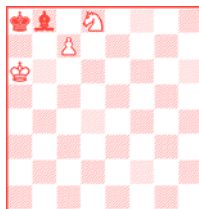
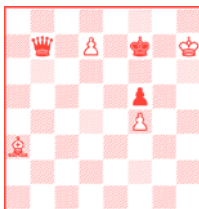
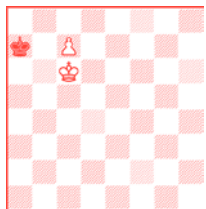

Minorpromotie

Madame Zinaq, Gespot,
Huub van Dongenprijs

Redactie-adres:

Oliver de Hert
Brabant Wal 61
4661 DW Halsteren
e-mail: minor@schaakt.nl
Homepage Minorpromotie: www.nbsb.nl/jeugd/minorpromotie

Aan dit nummer werkten mee:

Oliver de Hert, Kees van Hogeloon, Inge Oostvogels, Herman Grooten,
Albert Jan Blank, Frans Peeters en Jan Haverhoek

Voorpagina:

Damir Gafurov (Best Moves) op de Pupillendag in Roosendaal.
Foto: Frans Peeters

Minorpromotieopgave:

Een studie van De Feijter & Kok (1938)

Wit speelt en wint

Oplossing op bladzijde 18

©: Niets uit dit blad mag gepubliceerd worden zonder vooraf toestemming van de
hoofdredacteur.

Minorpromotie is het jeugdblad van de NBSB. Het heeft als doelstelling het schaakspel onder
de jeugd in Noord-Brabant te promoten.

Voorwoord

Minorpromotie 74

In deze minorpromotie weer allerlei moois. Zo komt Inge Oostvogels, de jeugdleider van de NBSB, ons team versterken. Haar eerste bijdrage gaat over de Nederlandse kampioenschappen van vorig seizoen. Het ging goed met onze Brabantse toppertjes en in de volgende minorpromotie heeft Inge zelfs enkele interviews met hen. Er is ook wat minder goed nieuws: Arjon Severijnen is gestopt met zijn rubriek, "De wereld rond", maar dan wel na 51 edities! Ook André slaat een keertje over, maar niet getreurd, we hebben dit zo goed mogelijk opgevuld met andere stukjes. Zo is er het briljante verhaal van Kees om maar iets te noemen.

Volgende minorpromotie een jubileum, want dat is onze 75e editie! O ja, en over de corona had ik het behoorlijk mis; die is nog niet voorbij. Dus pas goed op jezelf en op de anderen!

Opgave minorpromotie	2
Voorwoord en Inhoud	3
Madame Zinaq	4,5
Brabantse jeugd op het NK	6,7
Eindspel	8,9
Huib van Dongenprijs	10,11
Gespot 3: de magneet	12-15
Lekker offeren	16,17
Oplossingen	18
Jeugdkalender	19
Hertenspinsels	20

Madame Zinaq

Kees van Hogeloon

Waarom Paul naar binnen was gelopen wist hij niet. Het was niks voor hem om dat te doen. Later dacht hij dat het misschien niet zijn eigen keus was. Dat hij door een mysterieuze macht naar binnen werd getrokken. Het was een oud, vervallen gebouwtje, ingeklemd tussen twee andere gebouwen. Hij had het gebouwtje nooit eerder gezien en later ook niet meer. Alsof het er nooit geweest was. Op de gevel stond met sierlijke letters: "Madame Zinaq - Toekomstvoorspellingen en goede raad." In zulke dingen geloofde Paul niet. Dus waarom was hij dan toch naar binnen gelopen? Binnen was het donker en mistig. Er hing een vreemde rook. In het midden van

een lege kamer (voor zover Paul het kon zien) stond een eenvoudige, kleine tafel, waar een dame van een jaar of 60 aan zat. Ze glimlachte vriendelijk naar Paul en Paul nam plaats op een simpele, houten stoel bij de tafel.

"Voorspel jij de toekomst?", vroeg Paul.

"Vandaag niet", antwoordde de vrouw, zonder verdere uitleg.

"Er zit jou iets dwars. Iets uit het verleden."

Wat kon dat zijn? Hij had een leuke, goed betaalde baan, een lieve vrouw en twee schatten van kinderen. Het leven lachte hem toe, hij had niks te klagen.

"Het heeft te maken met een schaakpartij", ging de vrouw verder.

Daar had ze beet. Ongeveer 10 jaar geleden had Paul de kans om een groot schaaktoernooi te winnen. Paul was een bijzonder goede schaker, net onder de nationale top. Als hij dat toernooi gewonnen had, had hij de grootmeestertitel kunnen aanvragen. Maar de laatste partij verprutste hij door een vreselijke blunder. Daarna kreeg hij nooit meer

de kans een groot toernooi te winnen of grootmeester te worden. Nu, zo'n 10 jaar later, baalde hij nog steeds enorm van die gemiste kans.

Paul vertelde het verhaal tegen de vrouw, die kennelijk de bewuste madame Zinaq was.

"Ik geef jou de kans dat moment over te doen. Ik laat jou het leven zien dat je gehad zou hebben als je die partij wel gewonnen had. Daarna is het aan jou om te kiezen tussen je huidige leven of het alternatief dat ik je laat zien."

Paul geloofde er helemaal niks van, maar was nieuwsgierig wat madame Zinaq zou doen en stemde toe.

"Kom maar mee", zei ze. Ze stond op en liep naar een deur aan de achterkant van de kamer. Paul volgde haar. Ze opende de deur en tot Pauls grote verbazing liepen ze een zaal in waar een schaaktoernooi gespeeld werd. Hij herkende de zaal. Hier had hij de blunder gemaakt waar hij 10 jaar later nog mee worstelde.

Hij zag zichzelf zitten, nu wel de juiste zet doen en de prijs voor de toernooizege in

ontvangst nemen. Iedereen applaudisseerde en juichte hem toe. Hij straalde.

"Kom, we gaan verder", sprak madame Zinaq, en ging opnieuw een deur door. Deze deur kwam uit op een mistroostig kamertje, waar Paul in zijn eentje zat met een lege fles whisky voor zijn neus. Hij was stomdronken en zag er diep ongelukkig uit. "Dit ben jij na je toernooiwinst, tien jaar later."

"Maar hoe kan dat? Waar zijn mijn vrouw en kinderen? Waarom zie ik er zo belabberd uit? Wat is er gebeurd?"

"Vertel me eens: waar heb je je vrouw ontmoet?"

"Vlak na het toernooi. Ik zat wat mistroostig aan een tafeltje en zij beurd me op."

"Als je het toernooi had gewonnen had je niet aan dat tafeltje gezeten en had je je vrouw nooit ontmoet. Hoe ben je aan je baan gekomen?"

"Nou ja, ik ben die grootmeestertitel misgelopen, werd niet voor allerlei toernooien uitgenodigd en om aan geld te komen moest ik wel solliciteren. Ik kreeg een of ander slecht betaalde rotbaan, maar ontmoette daar wel iemand die me aan een betere baan kon helpen

en zo ben ik erin gerold."

"In deze werkelijkheid ben je niet gaan solliciteren maar je helemaal gaan richten op je schaakcarrière. Die verliep niet best, maar je bleef verbeteren doorgaan om er toch nog wat van te maken. Je was alleen bezig met schaken en nam geen tijd voor vrienden of wat anders. Je bleef hier eenzaam, arm en ongelukkig achter. De toernooiwinst heeft je geen geluk gebracht, maar je mag je in deze werkelijkheid wel grootmeester noemen. Ik

hoef je zeker niet te vragen voor welk leven je kiest?"

"Nee, zeker niet. Ik wil mijn oude leven terug. Dan maar geen grootmeester."

Paul verliet het huisje van madame Zinaq en heeft nooit meer getobd over zijn gemiste kans op het schaaktoernooi. Hij had een wijze les geleerd. En bij de eerstvolgende schaakpartij stelde hij zich voor als: "Hallo, ik ben Paul. Geen grootmeester, maar wel gelukkig!"

NJK-titels naar Brabant

Inge Oostvogels

Na een jaar met afgelaste NK's vanwege corona konden vorig seizoen gelukkig alle NK's weer op locatie doorgaan. Het bleek dat de Brabantse jeugd in coronatijd zeker niet stil gezeten heeft. Wat waren ze sterk! Zo zijn er niet een, niet twee niet drie maar zelfs zes (!) nationaal kampioenen uit het Brabantse gekomen. Het kampioenschap startte vorig seizoen in Almelo. Daar werd van 1 t/m 7 mei het NK ABC gespeeld. In de meisjescategorie t/m 14 jaar speelde Elysia Feng (ESV) een sterk toernooi en nam de meisjes titel mee naar huis.

Een aantal weken later schaakten in Rijswijk vele kinderen om de titels in de D-categorie (t/m 12 jaar). In beide speelgroepen, jeugd en meisjes, zou de grootste beker uiteindelijk in de regio Eindhoven terecht komen. Zo werd Tommy Grooten (WLC, Stukkenjagers) de Nederlandse jeugdkampioen en Luna Huang (ESV) de meisjeskampioen.

In juni volgde de Nationale Pupillendag. In Spijkenisse speelden de F (t/m 9 jaar), de G (t/m 8 jaar) en de H-categorie (t/m 7 jaar) om de nationale titels. Maar liefst drie NBSB-jeugdleden schreven daar de titel op hun naam. Hradya Dinanath (HMC) won de F-jeugd, Niranjana Ganeshram (ESV) de F-meisjes en Melody Zhang (ESV) de G-meisjes.

Natuurlijk zijn er naast de kampioenstitels nog veel meer knappe prestaties geleverd. Kijk maar eens naar de NK-resultaten van alle NBSB-deelnemers op de volgende bladzijde!

Naast de prijzen zijn er bij de NK's A t/m E ook plaatsen voor het EJK en WJK te verdienen. De nr. een jeugd krijgt een plaats voor het WJK en de nr. twee jeugd en nr. een meisjes een plaats voor het EJK. Het Europees kampioenschap moet nog plaatsvinden in november, maar het wereldkampioenschap is bij het uitkomen van deze Minorpromotie al afgelopen. Tommy Grooten schaakte daar in de U12-categorie en Herman Grooten heeft op schaaksite.nl dagelijks verslagen bijgehouden van de Nederlandse deelnemers. Ben je dus benieuwd naar de ervaringen van Tommy bij dit wereldkampioenschap, lees dan vooral verder op de schaaksite!

Nederlandse jeugdkampioenschappen

NJK A

Geen NBSB-deelnemers

NJK A & B-meisjes

7. Marieke van Essen (A) - 3½
13. Nirupa Ganeshram (B) - 2

NJK B-jeugd

Geen NBSB- deelnemers

NJK C-jeugd

9. Sascha Kurt - 5
10. Gachatur Kazarjan 4½
13. Ivan Ponomarev 4½

NJK C-meisjes

1. Elysia Feng - 5½ (EJK plaats)
8. Polina Kulikova - 4
15. Azra Yildirim - 2½

NJK D-jeugd

1. Tommy Grooten - 7½ (WJK plaats)
5. Sascha Kurt - 6½
14. Freek Thijssen - 5½
15. Hrđya Dinanath - 5½
18. Ethan Chua - 5
23. Casper Deij - 5
31. Boyd Leenen - 4
35. Mathijs Vogels - 4

NJK D-meisjes

1. Luna Huang - 7½ (EJK plaats)
11. Niranjana Ganeshram 5
12. Melody Zhang - 5
19. Marit van Boxel - 4

NJK E-jeugd

2. Hrđya Dinanath - 7½ (EJK plaats)
4. Freek Thijssen - 6½
12. Boyd Leenen - 5
15. Eric Zhang - 5
28. Roan Lenting - 4
33. Tim Ma - 4
36. Tiago Omnes - 3½
39. Lennart van Houtert - 3

NJK E-meisjes

2. Niranjana Ganeshram - 6½
7. Melody Zhang - 4
10. Thao Luong - 3

NJK F-jeugd & meisjes

1. Hrđya Dinanath - 7
4. Roan Lenting - 5
6. Niranjana Ganeshram - 5 (Meisjeskampioen)
8. Tiago Omnes - 5

NJK G-jeugd & meisjes

8. Melody Zhang - 4½ (Meisjeskampioen)
22. Damir Gafurov - 3
24. Xiheng Zhang - 3
30. Jayden Jin - 2½
33. Sasha Isaev - 2
37. Vera Deij - 1

NJK H-jeugd & meisjes

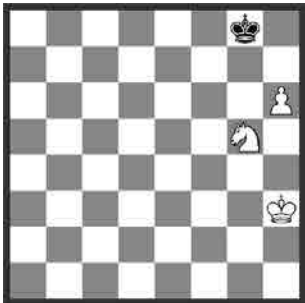
2. Tim Ma - 6½
5. Aayush Venkatakrishnaiah - 5
15. Pomme Leenen - 3½ (3e meisjes)
20. Zoë Omnes - 3
23. Aisha Yerramilli - 2½
25. Shaunak Lele - 2

Het vragenuurtje

Oliver de Hert

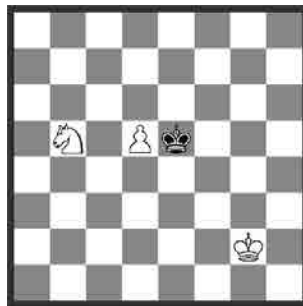
Tijdens een sessie kwam het eindspel van loper met verkeerde randpion aan bod. Ik had er een mooie studie voor gebruikt waar "wit" zelfs een loper met twee randpionnen meer had. Samen dus vijf punten meer(!) en toch nog remise. Toen kwam de vraag of dit ook mogelijk was met paard en randpion. Er werd wat besmuikt gelachen, maar is deze vraag echt zo gek? Al snel kregen we de volgende stelling op het demonstratiebord:

Als wit hier te snel 1.h7+ speelt, kan er volgens mij een vesting gebouwd worden!

1. h6-h7+ Kg8-h8
2. Kh3-h4 Kh8-g7
3. Kh4-h5 Kg7-h8

Om verder te komen moet wit een keer de pion dekken met de koning om zo met het paard te kunnen spelen. Als je een aantal minuten naar deze stelling kijkt, zul je zien dat dit niet mogelijk is. In het eerste diagram staat wit wel gewonnen, hij dient alleen wat nauwkeuriger te spelen. Maar voordat we de winstgang behandelen, moeten we eerst een eindspelwet behandelen. Zie het volgende diagram:

Bij het eindspel paard en pion tegen koning, is er al snel de vraag, waar zet ik mijn paard? Vooral in deze stelling is dat van belang. We zien dat de pion aangevallen staat.

Eerst doen we het fout.

1. Pb5-c7? Ke5-d6!

Het is maar al te duidelijk dat het paard de pion voor de voeten loopt!

2. Pc7-e8+ Kd6xd5

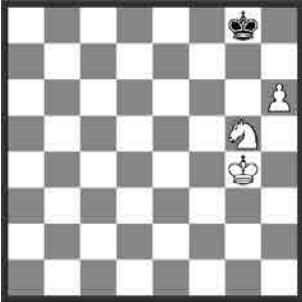
Remise. Het paard offeren is ook een idee, maar toch blijft het remise: 2.Kf3 Kxc7 3.Ke4 Kd6 4.Kd4 Kd7 5.Ke5 Ke7 6.d6+ Kd7 7.Kd5 Kd8 8.Ke6 Ke8 9.d7+ Kd8 10.Kd6 pat. Laten we het nu goed doen:

1. Pb5-c3 Ke5-d6

Armoede. Uiteraard zou zwart graag het paard aanvallen maar na 1...Kd4 offert wit zijn paard met 2.d6! Kxc3 3.d7 en wit haalt een dame. Je mag dus gerust je paard weggeven (offeren). De "wet" schrijft dan ook voor dat het paard achter de pion moet en dus niet ervoor, waar het de pion voor de voeten loopt. Een oplettende leerling zal zeggen dat in het diagram wit ook 1.d6 kan spelen, en dat paard klopt! Maar ook dan staat het paard achter de pion, al is het een enkele rij in plaats van twee. Geen probleem, na: 1.d6 Ke6 2.Kf3 Kd7 3.Ke4

Kc6 4.Ke5 Kd7 5.Kd5 wint wit. Ik ben je alleen nog de winsttechniek schuldig. Terug naar het begin, waar wit ondertussen 1.Kg4 heeft gedaan (i.p.v. 1.h7+).

1. ... **Kg8-f8**

Zwart hoopt met deze zet op 2.h7, waarvan wij nu weten dat het fout is!

2. **Kg4-f5** **Kf8-g8**
3. **Kf5-g6** **Kg8-h8**

Nu moet zwart wel de hoek in: 3...Kf8 4.h7 met promotie.

4. **Pg5-f7+**

Het juiste plan, nu is het niet moeilijk meer.

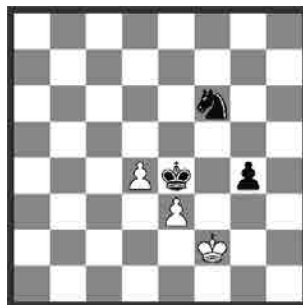
4. ... **Kh8-g8**
5. **h6-h7+** **Kg8-f8**
6. **h7-h8D+** **Kf8-e7**

Even wachten nu want de techniek is nog niet af!

7. **Dh8-d8+** **Ke7-e6**
8. **Dd8-d6#**

Nu is ie af!

Uit eigen praktijk is er mijn partij tegen Ronny van den Boomen (Steensel 1999). Zijn Kempion 3 speelde toen tegen mijn BSV 4 de kampioensmatch. Ronde 7 zou nog volgen, maar dit was de match. Mijn partij was als laatste bezig met de stand 4-3 voor ons. Ik had zwart en na 60 zetten stond de volgende stelling op het bord:

Het lijkt meer op een simpele studie, maar de winst dank ik

aan de goede samenwerking van koning en paard, dat echt wel ideaal de pion verdedigt.

61. **Kf2-g3** **Ke4xe3!**

De enige manier om te winnen, maar ik moest wel even goed kijken.

62. **d4-d5** **Ke3-e4!**
63. **d5-d6** **Ke4-f5**
64. **d6-d7** **Pf6xd7**

Het past net, 0-1 en 5-3.

In mijn volgende artikel wil ik graag behandelen: Timman-Velimirovic (Rio de Janeiro 1979). Tenminste, de techniek, niet de partij zelf, die is voor experts zelfs erg moeilijk.

Huub van Dongenprijs

Nirupa Ganeshram heeft gewonnen! Zij speelt bij de Eindhovense SV en mag haar prijs gaan besteden bij "De Beste Zet" van Erika Sziva. Naast Nirupa deden Azra Yildrim, Mathijs Vogels, Melody Zhang en Hrdya Dinanath mee. Ook Hrdya, want hij won alle drie zijn toernooien. Tijdens het schudden van de lootjes denk ik altijd even aan Huub (een soort van bijgeloof) en dan kijken wie gewonnen heeft. Na Elysia Feng is Nirupa het tweede meisje dat deze prijs wint.

AB-categorie	1	2	3	4	Totaal
1. Nirupa Ganeshram	8	2	-	4	139
2. Merlijn Kursten	14	9	3	10	131
3. Hrdya Dinanath	-	1	-	1	100
4. Angel van Beek	-	2	-	1	99
5. Ethan Chua	-	2	1	-	99
6. Rik van der Looij	-	6	-	3	93
7. Elysia Feng	6	5	-	-	91
8. Maxime Paardenkooper	-	7	-	7	88
9. Ferran de Waal	10	-	-	7	85
10. Gachatur Kazarjan	1	-	-	-	50
11. Freek Thijssen	2	-	-	-	49
12. Eric Bolier	-	-	2	-	49
13. Sascha Kurt	3	-	-	-	48
14. Tommy van Doorn	3	-	-	-	48
15. Elof Henckens	3	-	-	-	48

24 deelnemers

C-categorie	1	2	3	4	Totaal
1. Azra Yildrim	1	2	-	1	149
2. Jonne Fusers	-	6	2	3	142
3. Gwen Kursten	10	8	3	4	138
4. Sam Paardenkooper	-	4	-	2	96
5. Milo van der Graaf	-	-	1	-	50
6. Josephine Damen	1	-	-	-	50
7. Yuhong Huang	-	1	-	-	50
8. Dennis Zhang	-	2	-	-	49
9. Luca Kraneveld	3	-	-	-	48
10. Sven Mewiss	4	-	-	-	47
11. Koen Mathijssen	4	-	-	-	47
12. Noach Schouwenberg	4	-	-	-	47
13. Patrick Sie	-	4	-	-	47
14. Ryan van Dokkum	-	-	4	-	47
15. Dohyun Kim	-	6	-	-	45

19 deelnemers

D-categorie	1	2	3	4	Totaal
1. Mathijs Vogels	2	1	-	2	148
2. Roel Hompes	4	3	3	1	146
3. Casper Deij	4	-	1	3	145
4. Eric Yourui Zhang	7	-	2	4	140
5. Floris Vrijzen	8	4	-	5	136
6. Armin Ehrismann	8	6	5	6	136
7. Boaz Damminga	-	6	-	7	89
8. Niels Lamm	14	11	-	-	77
9. Sarah Feng	21	10	-	-	71
10. Hrdya Dinanath	1	-	-	-	50
11. Arish Gayen	-	1	-	-	50
12. Ethan Yao Ting	3	-	-	-	48
13. Kevin Wan Ze Gang	4	-	-	-	47
14. Noah Van Swelm	-	4	-	-	47
15. Joost Geldtmeijer	-	-	4	-	47

33 deelnemers

E-categorie	1	2	3	4	Totaal
1. Melody Zhang	3	-	3	1	146
2. Niranjana Ganeshram	2	6	-	1	144
3. Tim Knippels	5	2	-	4	142
4. Lorijn Fusers	-	7	4	5	137
5. Anumitra Elangkumaran	1	-	2	-	99
6. Tim Ma	3	1	-	-	98
7. Tiago Omnes	-	2	-	3	97
8. Lennart van Houtert	-	4	-	5	93
9. Lisa Deij	12	-	5	-	85
10. Rebecca Damminga	-	9	-	12	81

47 deelnemers

Winnaars Huub van Dongenprijs

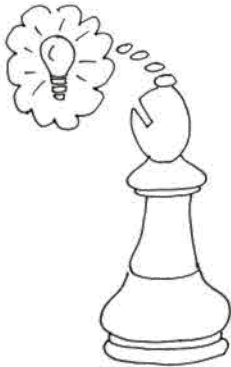
- 2011: Victor Muntean
- 2012: Sam Baselmans
- 2013: Victor Muntean
- 2014: Daan Hubers
- 2015: Bart van Asperdt
- 2016: Lewon Gevorkjan
- 2017: Elysia Feng
- 2018: Tommy Grooten
- 2019: Donald Bötticher
- 2022: Nirupa Ganeshram

Gespot 3: Een magneet

Herman Grooten

Combinaties zijn als de 'glimlach van een kind', las ik ooit ergens. Wat mooi is en wat niet, is puur subjectief. Een stille zet wordt door sommigen als het summum gezien van esthetiek, anderen houden het liever op een serie offers die leidt tot mat. Een bijzonder motief is de zogenaamde *magneetcombinatie*.

GESPOT

Het gaat hier om een offer (soms zelfs ook een serie offers) met als doel om de vijandelijke koning letterlijk uit zijn beschermde koningsstelling te lokken. Lokken is zelfs niet het goede woord: de koning wordt liefst naar voren gedwongen, waar hij ten prooi moet vallen aan de vijandelijke stukken. Een van de fraaiste magneetcombinaties werd ooit op het bord gebracht door Edward Lasker, niet te verwarren met de wereldkampioen schaken Emanuel Lasker.

Edward Lasker

In onderstaande partij wordt de zwarte koning met een dameoffer naar voren gedwongen. Door telkens schaak te geven, moet de

koning steeds naar onveiligere oorden. Als hij dan helemaal de witte stelling is binnengelopen zijner zelfstwee fraaiematten mogelijk. In een variant met de korte rokade, in de andere met de lange rokade. Speel deze partij maar eens na, mocht je hem nog niet kennen. Hij is echt heel bijzonder!

Edward Lasker
George Alan Thomas
[Londen 1912]

1. d2-d4	f7-f5
2. Pb1-c3	Pg8-f6
3. Lc1-g5	e7-e6
4. e2-e4	f5xe4
5. Pc3xe4	Lf8-e7
6. Lg5xf6	

Wit geeft vrijwillig het loperpaar op om snel te kunnen ontwikkelen.

6. ...	Le7xf6
7. Pg1-f3	0-0
8. Lf1-d3	

Als we deze stelling bekijken, zien we dat wit al drie stukken in het spel heeft gebracht, tegenover zwart nog maar een. Zwart heeft dan wel al gerokeerd, het is alleen de vraag of dat hier een voordeel is. Zijn stukken op de damevleugel doen voorlopig nog niet mee.

8. ...   b7-b6

Dit is wel erg traag.

9. Pf3-e5

Wit aarzelt niet, maar speelt zijn koningspaard naar het centrum, voornamelijk om de weg vrij te maken voor de dame naar h5.

9. ...   Lc8-b7
10. Dd1-h5   Dd8-e7?

Zwart heeft gedacht dat hij de belangrijkste dreiging (Pxf6+) op een geschikte manier heeft gepareerd.

En laten we hem dankbaar zijn, want hiermee laat hij een van de mooiste combinaties uit de schaakgeschiedenis toe.

11. Dh5xh7+!!

Een briljant dameoffer dat de boeken is ingegaan als een van de fraaiste magneetcombinaties aller tijden. Op 11. Pxf6+ volgt simpel 11... gxf6 en pion h7 wordt gedekt door de dame.

11. ...   Kg8xh7

12. Pe4xf6+

Een dubbelschaak is altijd gevaarlijk, zo ook hier.

12. ...   Kh7-h6

Er is geen terugtocht mogelijk omdat zwart na 12... Kh8 13. Pg6# fraai met twee paarden wordt mat gezet. (zie *analysediagram*)

13. Pe5-g4+!

Het goede paard. Het andere paard is fout: het geeft zwart veldh5 voor zijn koning, waarna er geen mat meer mogelijk is. 13. Pfg4+?

13. ...   Kh6-g5

14. h2-h4+

Deze zetten spreken min of meer voor zich.

14. ...   Kg5-f4

15. g2-g3+   Kf4-f3

De koning wordt steeds verder het 'vrije veld' in gejaagd.

16. Ld3-e2+

Er valt de naamgenoot van de wereldkampioen niets te verwijten, maar er was een snellere winst. Met het originele 16. O-O! had wit de lijdensweg van de zwarte koning met een zet kunnen verkorten. 16... gxf6 17. Ph2#.

16. ...   Kf3-g2

Dekoning is linearectadewitte gelederen binnengejaagd. Wat bijzonder lastig te zien was, is dat veld h2 nu beschikbaar is gekomen voor de toren en dat het veld gedekt is door het paard. Toen Lasker dat door had, heeft hij waarschijnlijk niet meer gearzeld met zijn onsterfelijke dame-offer.

17. Th1-h2+ Kg2-g1

18. Ke1-d2#

Een aftrekschaak van de koning en mat. Hoe vaak kom je dat tegen? Maar hij had zich helemaal onsterfelijk kunnen maken door met lange rokade mat te eindigen. Dat lijkt helemaal een unicum in een partij: 18. 0-0-0#. 1-0

Deze rubriek is gemaakt voor www.schaaksite.nl en is terug te vinden onder het kopje Analyses/Techniek/Mooie zetten en bloopers.

Magneetaanvallen

1 Wit geeft mat in 3

2 Zwart aan zet wint

3 Wit geeft mat in 6

4 Wit geeft mat in 3

5 Wit aan zet wint

6 Wit geeft mat in 4

Het dameoffer in drie bedrijven

Oliver de Hert

In de reeks "Middenspel" wordt er zo lekker op los geofferd, dat dit mij terdege inspireert om eens te schrijven over het dameoffer. Dit dan wel in alle onderdelen van ons mooie spel!

De opening

Het gambiet in de opening kent vele gezichten. Het gambiet van één simpele pion slaan we over, daar zijn genoeg voorbeelden van. Het gambiet van twee pionnen? Nu beginnen we te praten. Een voorbeeld uit het Blackmar-Diemer gambiet: **1.d4 d5 2.e4 dxe4 3.Pc3 Pf6 4.f3 exf3 5.Dxf3 Dxd4**

Een klein stapje verder is het gambiet van een kwaliteit. Kijk daarvoor in

de vorige minorpromotie (nummer 73) op bladzijde 9. Daar zie je de Sokolsky-variant van het Grünfeld-Indisch. Dan het Muzio-gambiet, een gambiet van een stuk: **1.e4 e5 2.f4 exf4 3.Pf3 g5 4.Lc4 g4 5.0-0 gxf3 6.Dxf3**

Weer een stap hoger is de toren als gambiet, die vinden we in de Traxler-variant van het Tweepaardenspel:

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Pf6 4.Pg5 Lc5 5.Pxf7 Lxf2+ 6.Kf1 De7 7.Pxh8 d5 8.exd5 Pd4 9.h3 Lh4

Resteert de dame als gambiet, het onderwerp van dit artikel, en ja hoor, in het Konings-Indisch, vinden we die: **1.d4 Pf6 2.c4 g6 3.Pc3 Lg7 4.e4 d6 5.f3 0-0 6.Le3 e5 7.d5 Ph5 8.Dd2 Dh4+ 9.g3 Pxd3 10.Df2 Pxf1 11.Dxh4 Pxe3 12.Ke2 Pxc4**

Het zal je niet verbazen dat dit een van de meest omstreden varianten uit de theorie van de opening is.

Het middenspel

Het middenspel

Dit is toch wel het terrein van het dameoffer. Mijn persoonlijke favoriet komt uit de partij Levitzky - Marshall (Breslau 1912).

[Vooraf ging: **1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pc3 c5 4.Pf3 Pc6 5.exd5 exd5 6.Le2 Pf6 7.0-0 Le7 8.Lg5 0-0 9.dxc5 Le6 10.Pd4 Lxc5 11.Pxe6 fxe6 12.Lg4 Dd6 13.Lh3 Tae8 14.Dd2 Lb4 15.Lxf6 Txf6 16.Tad1 Dc5 17.De2 Lxc3 18.bxc3 Dxc3 19.Txd5 Pd4 20.Dh5 Tef8 21.Te5 Th6 22.Dg5 Txd3 23.Tc5]** Nu verraste Marshall vriend en vijand met zijn dameoffer:

23. ... Dc3-g3!!

Wat een zet! Er dreigt Dxd2 mat, maar er zijn toch twee pionnen die de dame kunnen slaan? Nee, op 24.hxg3 is 24...Pe2 al direct mat en na 24.fxg3 Pe2+ 25.Kh1 Txf1 is het ook mat. Blijft over:

24.Dg5xg3 Pd4-e2+
25.Kg1-h1 Pe2xg3+

26.Kh1-g1

Kijk toch wat voor stelling er op het bord staat! Wat is schaken toch mooi. Op 26.fxg3 is het weer mat, nu met 26...Txf1. Levitzky was het overigens al beu na 23...Dg3! Nu komt: 26...Pxf1 27.gxh3 Pd2 en zwart blijft een stuk voor.

In een boek dat ik tijdens mijn schaakstudie gelezen heb, vond ik nog een mooi voorbeeld van het betere

gooi- en smijtwerk:

Eerst het dameoffer, want daar gaat het nu om:

- 1. **Da3xf8+**   **Kg8xf8**
- 2. **Pe5-d7+**   **Lc6xd7**
- 3. **Tc1-c8+**   **Ld7xc8**
- 4. **Lb2-a3+**   **Kf8-g8**
- 5. **Te1-e8#**

Het dameoffer waar ik persoonlijk het meeste plezier aan beleefde was dat tegen Thomas Beuman. Thomas was toen al veel beter, we scheelden tijdens de partij zo'n dikke 300 ratingpunten. Na 34 zetten stond het als volgt:

[Vooraf ging: 1.e4 c5 2.Pc3 Pc6 3.g3 g6 4.Lg2 Lg7 5.d3 d6 6.Le3 e5 7.Dd2 Pge7 8.f4 Tb8 9.Pf3 0-0 10.0-0 b5 11.fxe5 Pxe5 12.Pxe5 Lxe5 13.d4 cxd4 14.Lxd4 Pc6 15.Lxe5 dxe5 16.Pd5 Kg7 17.Tf2 Le6 18.De3 Dc8 19.c3 a6 20.Taf1 Db7 21.Dg5 h6 22.Df6+ Kh7 23.Lf3 Tbd8 24.g4

g5 25.h4 Tg8 26.Ld1 Tg6 27.Df3 gxh4 28.Dh3 Kh8 29.Dxh4 Tdg8 30.Pf6 De7 31.Th2 Dc5+ 32.Kh1 Td8 33.g5 De3 34.Lh5 Txcg5]

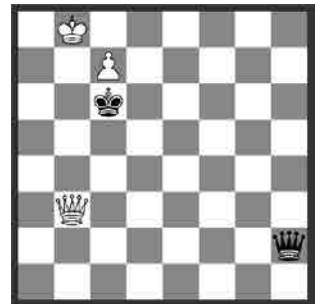
Thomas tastte hier mis met:

35.Lh5xf7?   De3-f3+

En opgegeven. Niet al te moeilijk, maar je moet hem wel even zien.

Het eindspel

Ook in de theorie van het eindspel is er plaats voor het dameoffer. Ons voorbeeld komt uit Navara-Timman (Karlsbad 2007).

Bijzonder lastig te spelen. Terwijl wit probeert te promoveren geeft zwart vele schaakjes en of penningen. Navara wint met:

- 1. **Db3-c2+!!**   **Dh2xc2**
- 2. **c7-c8D+**   **1-0**

Gespot 3: oefeningen (Oplossingen van bladzijde 15)

- 1.Dxh7+ Kxh7 [1...Kf8 2.Dh8#] 2.Pf6+ Kh8 3.Th3#
- 2 1...Dxg3+ 2.Kg1 [2.Kxg3 Le5#] [2.Kh1 Tf2!] 2...Le5! [dreigt Dh2#]
- 3 1.Dh7+ Kxh7 2.Txg7+ Txg7 3.Pf6+ Kg6 4.Lh5+ Kf5 5.g4+ Txg4 6.hxg4#
- 4 1.Dxh6+ Kxh6 [1...gxh6 2.Txh8#] 2.Txh8+ Kg5 3.Th5#
- 5 1.g4+ fxg4 2.hxg4+ Kh4 3.Dxh6+! Dxh6 4.Kh2!! [dreigt Lf2#]
- 6 1.Dxc5+ Kxc5 [1...Ke6 2.Dxd5+ Ke7 3.La3#] 2.La3+ Kc4 3.Lb5+ Kxc3 4.Tbc1#

Hertenspinsels (Oplossingen van bladzijde 20)

- 1 Arjon (2147)-Peter Huibers (2071): 1.h8P+ Kf6 2.Ta6+
- 2 Mart Nabuurs (2239)-Arjon (2144): 1...Db6+ 2.Kh1 Df2! 3.Tg1 Dxb2
- 3 Arjon (2124)-Willem van Kooten (1402): 1.Lxf6 Lxc3 2.bxc3 gxf6 3.Pxd7
- 4 Arjon (2147)-Sebastiaan Dijkman (2019): 1.e6 Kd8 2.exf7 Tf8 3.Td6+
- 5 Nobert Harmanus (1889)-Arjon (2191): 1...Td8 2.e3 e5 3.Lb2 exd4
- 6 Raymond Briels (1958)-Arjon (2146) 1...Lxh4

Minorpromotieopgave (bladzijde 2)

Deze keer een fraaie studie van de twee Nederlandse componisten De Feijter en Kok. Van De Feijter heb ik meer werk gezien, maar meneer Kok ken ik niet zo goed. Wit wint als volgt: 1.a6

b3+ [zwarts beste kans lijkt het] 2.Kd1 [de koning moet namelijk terug] 2... a3 [ziet er gevaarlijk uit!] 3.a7 axb2 4.axb8P+!! [met schaak, dus wit is eerder, maar waarom geen: 4.axb8D+? Want na: 4...

Kb1 is het opeens, totaal onverwacht, remise! Na alle gezonde zetten van wit staat zwart pat!] 4... Kb1 5.Pa6 [onderbreekt het pat op de a-lijn] 5... Ka2 6.Pc5+ Kb1 7.Pa4 Ka2 8.Pc3#

Jeugdkalender

Oktober

- 1 KNSB Jeugd Club Competitie 2, AC+D halve finale
- 2 Jong Talenttraining 2 (Dolf Meijer) in Best
- 9 District Cup 1
- 16 NK snelschaak jeugd A t/m G in Harmelen
- 29 62e Huttontoernooi in Leiden
- 30 BG1 SV Gardé Jeugdtoernooi in Soerendonk

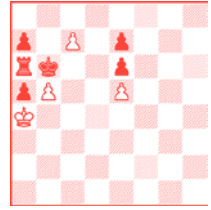
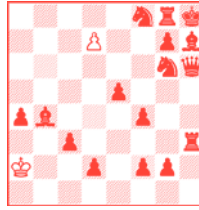
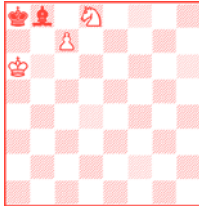
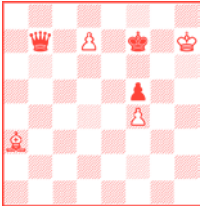
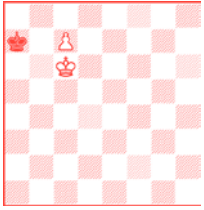
November

- 4 NK Schoolschaken VO, Kwalificatie 1 op Tornelo
- 6 District Cup 2
- 12 KNSB Jeugd Club Competitie 3, AC+E finale
- 13 Jong Talenttraining 3 (Dolf Meijer) in Best
- 18 NK Schoolschaken VO, Kwalificatie 2 op Tornelo
- 19 15e BSV Jeugdtoernooi in Bergen op Zoom
- 19 en 20 Kwalificatie 1 NK ABC
- 20 Voorronde voor C & E
- 27 Voorronde voor D

December

- 2 NK Schoolschaken VO, Kwalificatie 3 op Tornelo
- 10 KNSB Jeugd Club Competitie 4, AC+D finale
- 11 District Cup 3
- 11 Jong Talenttraining 4 (Dolf Meijer) in Best
- 21-30 Festival Groningen
- 27-28 Persoonlijke kampioenschappen C+Dm+E in Soerendonk

**"Long variations,
wrong variations"**
(Bent Larsen)

De wereld rond stopt

Helaas is er een eind gekomen aan de rubriek "De wereld rond" van Arjon. Hij heeft 51 edities gemaakt en het viel niet altijd mee om aansluitend de wereld rond te reizen. Arjon is bij de Minor begonnen als hoofdredacteur. In de periode van 2006-2010 heeft hij negen nummers gemaakt. Arjon is ook de bedenker van de woordspeling: "Hertenspingsels", niet ik, hoewel ik er natuurlijk dankbaar gebruik van maak. Voor Arjon heeft het schaken even geen prioriteit meer, maar laten we hopen dat hij voor het schaken niet verloren gaat!

Daarom zijn de zes opgaven van deze Hertenspingsels een greep uit zijn schaakloopbaan. De zes stellingen komen alle uit de Avondcompetitie van de NBSB.

1 Wit wint in stijl

2 Zwart wint

3 Wit wint materiaal

4 Doorbraak (wit)

5 Penning (zwart)

6 Mokerslag (zwart)

Hertenspingsels